

Ohopuu monipuollista taaporinvuoren metsiä.

PIIRIKKA/TAAPORINVAHVA

Kallionlakien männiköitä.

MAAMERKKINÄ ISO KIVI

TEKSTI JUHA KAITA-AHO

Tampereen kainalossa uinuu kallioinen metsäalue, jonne voi paeta kaupungin hälinää.

Puukiiپیjä rapistelee kuusenrungolla, jänis pinkaisee pakoon piilostaan ja sunnuntaikävelyt yllätetty jäämetetty polulle. Punatulkut viheltävät epävireistä, haikkea säveltä. Taaporinvuoren rinteet Pirkkalassa ovat täynnä elämää pakkaspäivänä kevään korvalla.

Käkkärämäntyt ja katajien asuttamalle Taaporinvuoren laelle kantautuu moottoritien hurina. Se ei kuitenkaan peitä alleen tuulen huminaa ja hippiaisten piipitystä.

Tuntuu epätodelliselta, että tällaisesta hiljaisuudesta saa nauttia alle puolen tunnin pyörämatkan päässä Tampereen keskustasta.

Länteen katsoessa aukeaa Kurikkakalliolle asti ulottuva miltei asumaton metsäseutu, joka kätkee sisäänsä purojen ja järvien verkoston. Koillisessa alue jatkua kallioyppäänä, kunnes yhtyy Tampereen puolella luonnonsuojelualueeseen. Pohjoisessa tämä noin 500 hehtaarin luontokokonaisuus päättyy asutukseen.

Monipuolista luontoa

Maaston vaihtelevat muodot konkretisoituvat, kun ylittää Saukonojan ja kapuaa ylös Taaporinvuoren kivikkoista rinteitä. Rehevässä notkelmassa mutkittelevan ojan ja kallionlaen välinen korkeusero on enimmillään 70 metriä.

Seudun ainoa virallisesti suojeltu kohde

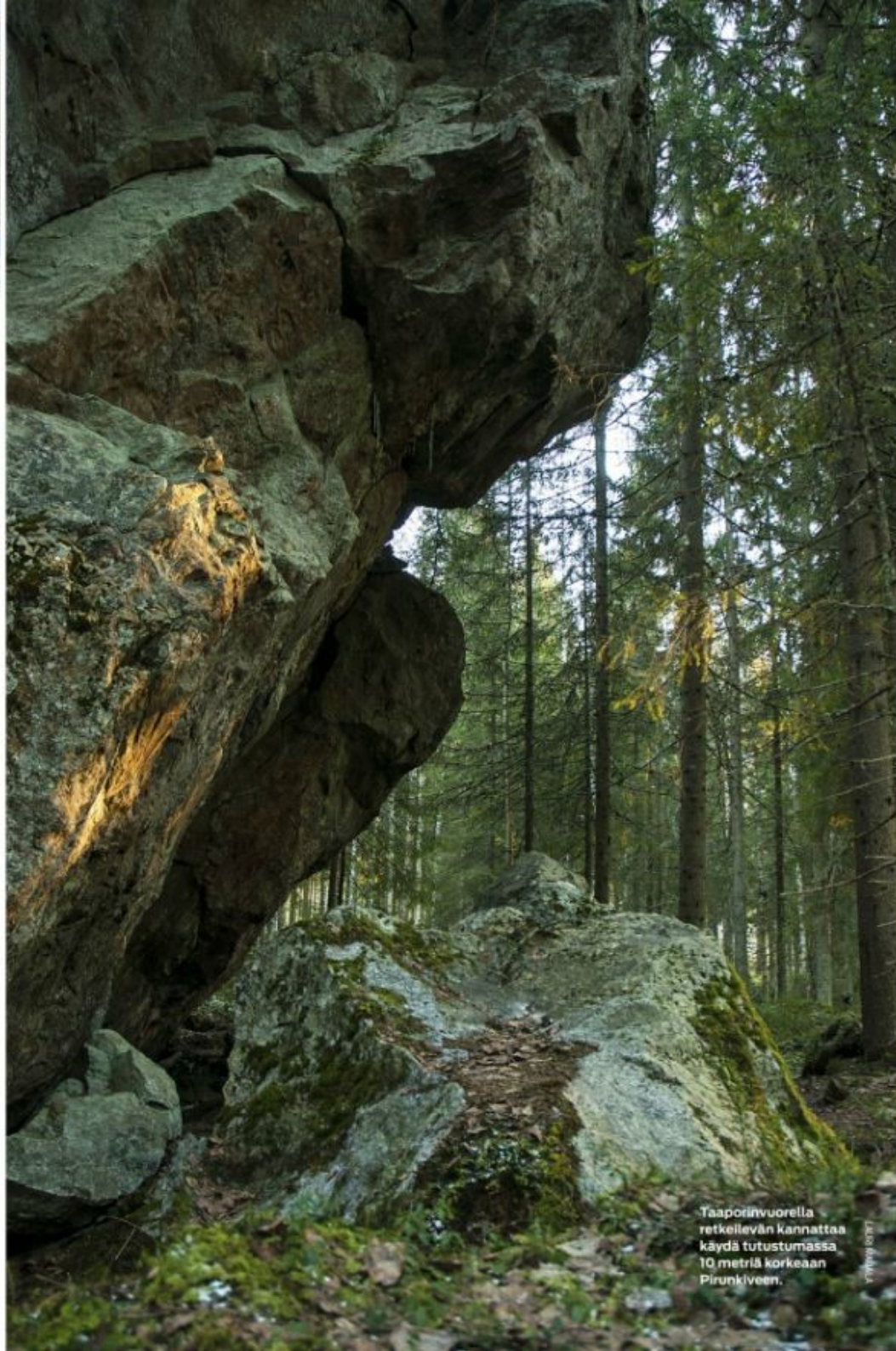
on Taaporinvuoren juurelle pysähtynyt kymmenen metriä korkea siirtolohkare. Jääkausi on kuljettanut alueelle runsaasti kivenjätkäleitä, mutta luonnonmuistomerkiksi rauhoitettu Pirunkivi jättää kilpailijat varjoonsa.

Myös metsäkaistaleita saatetaan suojella tulevaisuudessa, sillä tuoreeseen alueen itä- ja keskiosista tehtyyn luontoselvitykseen on kirjattu mahdollisia Metso-kohteita. Erityistä arvoa selvityksessä annetaan pohjanlepakoiden ja viiksisipppojen suosimalle Taaporinvuoren ympäristölle.

Taaporinvuoren ja Kurikkakallion välillä kasvaa nuorehkoa talousmetsää, mutta siellä täällä seisoo myös järeitä puita. Luontotyypit vaihtelevat kuivien kallionlakien männiköistä alavampien maiden kuusivaltaisiin sekametsiin. Seassa on lehtotikkuja, joilla kasvaa muun muassa lehmuksia.

Pirkkalan ympäristöpäällikkö **Vesa Vanninen** nostaa erityisenä paikkana esille iäkkään kuusikon, jossa hän on päässyt tarkastelemaan lähietäisyydeltä pohjantikkaa. "Monipuolisuus seudulla on mielestäni hienoa. Alueella on hyvin erilaisia luontotyyppejä", Vanninen sanoo.

Eläimistö koostuu sekä asutuksen liepeillä tyypillisesti liikkuvista kaikille tuista eläimistä että laajojen metsäympäristöjen lajeista. Luontoselvityksen mukaan esimerkiksi sauikko ja viitasammakko voivat elää alueen vesistöjen äärellä. Saatava salon läpi satunnaisesti astella ilves ja karhukin.

Taaporinvuorella retkeilevän kannattaa käydä tutustumassa 10 metriä korkeaan Pirunkiveen.

PIIRIKKA/TAAPORINVAHVA

Luonnonsuojeluliitto on valinnut Suomen satavuotisjuhlan kunniaksi sata luontohelmeä, joista paimimme yhden joka numeroomme. Helmiin voi tutustua osoitteessa www.sll.fi/100luontohelmea.

Lähiluonnon ystävien keidas

Patikointi vanhalla eränkävintäalueella luonnistuu vaivattomasti: Metsissä risteilee polkuja ja hiihtolatuja, ja alueen läpi kulkee hiekkatie. Pirkkala-Seura on rakentanut pienelle Pehkusuolle pitkospuut ja Pirkkalan ympäristöyhdistys Pyy viitoittaa maastoon pääkulkureittejä.

Taaporinvuoren laella ja juurella on nuotiopaikat. Alueen keskellä sijaitsevan Iso-Naistenjärven rantaan on rakennettu laavu. Siellä retkeilijä saa nopeasti seurata Pirkkalasta, Lempäälästä ja Tampereelta saapuneista koiranulkoiluttajista, maastopyöräilijöistä ja linnunpönttöjen ripustajista.

Nevareunaiselle järvelle eivät liikenteen äänet kuulu. Tienoon erämaisyydestä kertoo se, että selällä sukkeltelee kesäisin kaakuripari.

Tulevaisuudessa hiljaisuudesta voi kuitenkin olla jäljellä vain muisto, sillä järven ja Kurikkakallion väliin on suunniteltu moottoritien oikaisua. Toteutuessaan se merkittäisi muun muassa Kurikkakallion rinteiden louhimista.

"Ulkoilureitit ja äänimaisema tuhoutuisivat ja ympäristö pirstoutuisi", ympäristöaktiivi ja Pyy:n hallituksen jäsen **Matti Pirhonen** suree.

Kaupungin äänet lähestyvät myös Taaporinvuorta, jonka lähelle kaavaillaan teollisuusaluetta ja tuhansien ihmisten ekologisia asuinalueita.

Pirhonen toivoo alueen suunnitteluun malttia.

"Pirkkalassa ollaan kaavojen puristuksessa. Koko ajan joka puolelta nakeretaan", hän sanoo. "Toivon, että vielä hetki voitaisiin elää kohtuudessa."

Vanninen lupaa, että alueen kaavoituksessa huomioidaan viheryttyä ja myös tärkeimmät luonto- ja virkistysalueet pyritään säilyttämään.

"Toivon koulun eteläpuolinen kallioalue rehevine notkoinen säilyy yhtenäisenä metsäalueena, ja myös Iso-Naistenjärven rannat jäävät rakentamatta." ■

Lisää aiheesta:

<http://100luontohelmea.fi/helmi/taaporinvuori>